

Bezinning 277: Jezus' verrijzenis: een breuk in de tijd

Marcus 15,33-39; 16,1-6 = 2 november Allerzielen A-jaar

Het Woord

Op het middaguur viel er een duisternis over het hele land, die drie uur aanhield. Aan het einde daarvan, in het negende uur, riep Jezus met luide stem: 'Eloï, Eloï, lema sabachtani?', wat in onze taal betekent: 'Mijn God, mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?' Toen de omstanders dat hoorden, zeiden enkelen van hen: 'Hoor, Hij roept Elia!' Iemand ging snel een spons halen, doordrenkte die met zure wijn, stak de spons op een stok en probeerde Hem te laten drinken, terwijl hij zei: 'Laten we eens kijken of Elia komt om Hem eraf te halen.' Maar Jezus slaakte een luide kreet en blies de laatste adem uit. En het voorhangsel van de tempel scheurde van boven tot onder in tweeën. Toen de centurio, die recht tegenover Hem stond, Hem zo zijn laatste adem zag uitblazen, zei hij: 'Werkelijk, deze mens was Gods Zoon.'

...

Toen de sabbat voorbij was, kochten Maria uit Magdala en Maria de moeder van Jakobus, en Salome geurige olie om Hem te balsemen. Op de eerste dag van de week gingen ze heel vroeg in de ochtend, vlak na zonsopgang, naar het graf. Ze zeiden tegen elkaar: 'Wie zal voor ons de steen voor de ingang van het graf weggrollen?' Maar toen ze opkeken, zagen ze dat de steen al was weggerold; het was een heel grote steen. Toen ze het graf binnengingen, zagen ze rechts een in het wit geklede jongeman zitten. Ze schrokken vreselijk. Maar hij zei tegen hen: 'Wees niet bang. U zoekt Jezus, de man uit Nazaret die gekruisigd is. Hij is opgewekt uit de dood, Hij is niet hier; kijk, dat is de plaats waar Hij was neergelegd.'

Een woord bij het Woord

Met meerdere beelden vertelt Marcus over een uitermate belangrijk breukmoment in de geschiedenis. Het is niet toevallig dat men later in het Westen de tijd is gaan meten 'voor en na Christus'. De betekenis van het leven van Jezus van Nazaret heeft daar alles mee te maken, vooral zijn sterven en verrijzen.

Het moment van sterven verloopt in het Marcusevangelie geheel in de duisternis. Dat Gods Zoon aan een kruis sterft, is inderdaad een absoluut dieptepunt. Jezus' schreeuw 'Mijn God, mijn God, waartoe hebt Ge Mij verlaten?' drukt de bodem van de menselijke ellende uit. Verlaten door de mensen, zelfs verlaten door God. En toch schreeuwt Jezus die woorden naar zijn Vader toe. Die woorden staan aan het begin van Psalm 22. Maar Jezus deelt uiteraard ook in de woorden op het einde van dezelfde psalm: 'Hij veracht de zwakke niet, verafschuwt niet wie wordt vernederd ... maar hoort zijn hulpgeroep ... Mijn geloften los ik in bij wie U vrezen ... Zij die Hem zoeken, brengen lof aan de Heer. Voor altijd mogen jullie leven!' Dus wel zeer diepe ellende, maar in dat lijden toch hoop. Tegenover die duisternis staat de opkomende zon op Pasen. Jezus is verrezen, niet opgesloten in de dood.

De tijdsbreuk wordt ook gemarkeerd door het scheuren van het voorhangsel. Dit gordijn scheidde het Heilige der Heilige in de tempel af van de rest. Alleen de hogepriester mocht eenmaal per jaar voorbij die scheiding gaan en vertoeven in de aanwezigheid van God zelf. Door het scheuren van het voorhangsel valt de scheidsmuur tussen God en mensen weg. Voortaan is God toegankelijk voor iedereen, ook voor de niet-joden. Het is het einde van de joodse cultus. Voortaan ontmoeten de mensen hun God in de verrezen Heer Jezus Christus.

Een derde element bepaalt het overgangsmoment van verleden en toekomst. De Romeinse honderdman spreekt Jezus' hoogste titel of identiteit uit: Zoon van God. Hij is dus meer dan de Messias. Voor Marcus is het belangrijk dat een heiden deze uitspraak doet. Het is het begin van de bekering van de heidenen tot het geloof in Jezus Christus als de verrezen Heer, Zoon van God.

Een vierde en laatste element drukt de overgang uit. De zware grafsteen kan niet door de drie vrouwen – door mensen – weggerold worden. En toch: God verwijdert hem. Maar ondertussen is de steen geen grafsteen meer: er is geen lichaam meer in het graf. Want Jezus is verrezen. Die boodschap van de overwinning van de dood vertellen we nog steeds verder aan elkaar. Niet alleen Jezus, maar alle mensen verrijzen met Hem.

Het Woord in mijn leven

Wat is het meest duistere moment in mijn leven (geweest)? Hoe heeft God licht gebracht? Ben ik ooit het verrijzenislicht geweest voor iemand die zwaar leed? Ervaar ik dat God vrij toegankelijk is voor iedere mens? Wat doet de uitspraak 'Jezus is Gods Zoon' met mij? Welke steen in verband met de dood moet nog weggerold worden uit mijn leven?

Bidden met het Woord

Heer Jezus Christus,
Gij hebt de diepste duisternis gezien.
Gij hebt de bodem ervaren
van het menselijke leed.
Gij hebt de grote verlatenheid doorgemaakt.
Toch zijt Gij blijven vertrouwen:
Gij zijt blijven hopen
op de belofte van Uw en onze Vader.
En zie: Gij zijt door Hem opgewekt,
verrezen uit graf en dood.
Die overblijvende boodschap
doet ons jubelen van vreugde.
Het is een breuk in de tijd,
een nieuwe schepping,
een open deur op eeuwig leven. Amen.

© Eric Haelvoet 2014